

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/912/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7814203191
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Šalata
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7814203191.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, proti žalovaným X) R. F. E. X) Ľ. F., I. Q. XXX, o zaplatenie 489,74 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 9C/67/2014-33 z 29.5.2014 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) rozsudkom žalobu o zaplatenie 489,74 € s 9 % ročným úrokom z omeškania od 26.10.2009 do zaplatenia zamietol a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení rozsudku, o. i., uviedol, čoho sa žalobca, podaným návrhom na vydanie platobného rozkazu domáhal a ako ho odôvodnil (reprodukoval jeho podstatnú časť) a, že sa oboznámil s listinnými dôkazmi predloženými žalobcom - oznámením o zosplatnení, Zmluvou o revolvingovom úvere č.8000053503 (ďalej len zmluva), Zmluvnými dojednaniami (ďalej len ZD) Zmluvy o revolvingovom úvere PROFIREAL SLOVAKIA, s.r.o., oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkov s dokladom o doručení pre žalovaného v 1. rade, kartou klienta a výpisom z obchodného registra ohľadom žalobcu. Vychádzajúc z § 52 a § 53 ods.1 O. z., účinného v čase uzavretia zmluvy medzi účastníkmi konania, § 4 ods.1-5 zák.č.258/01 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, účinného v čase uzavretia zmluvy, § 559 ods.1, § 517 ods.2 O. z. a § 3 nar.vl.č.87/1995 Z. z., ktorým sa vykonáva § 517 ods.2 O. z. (ich znenie citoval) dospel k záveru, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané: Medzi žalobcom a žalovaným v 1.rade bola 13.9.2006 uzavretá zmluva, ktorú je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu podľa cit. § 52 O. z. a cit. zák.č.258/01. Z tejto zmluvy vyplýva, že žalovanému v 1.rade bol poskytnutý úver 1 493,73 € (45 000 Sk), pričom čerpaný úver mal splácať v mesačných splátkach po 82,98 € (2 500 Sk). V zmluve je vyčíslená ročná percentuálna miera nákladov za úver 69,91 %. Žalovaný v 1.rade čerpal finančné prostriedky v celkovej výške 1 493,73 € a na úhradu úveru žalobcovi uhradil 2 497,54 €, ktoré údaje vyplývajú z karty klienta, predloženej mu žalobcom. Vzhľadom na to, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania 13.9.2006 nemá náležitosti podľa § 4 ods.2 písm. a) zák.č.258/01 Z. z., konkrétne neobsahuje sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom takto z nej nie je možné zistiť z čoho, z akých položiek pozostáva navýšenie úveru, túto zmluvu v súlade s § 4 ods.5 zák.č.258/01 Z. z. považoval za bezúročnú a bez poplatkov. Vychádzajúc z uvedeného, po zistení, že žalovaný v 1.rade čerpané finančné prostriedky žalobcovi už uhradil v celom rozsahu, žalobu v celom rozsahu zamietol podľa § 559 ods.1 O. z., nakoľko zo strany žalovaného v 1.rade došlo k splneniu dlhu voči žalobcovi. Výrok o náhrade trov konania oprel o § 142 ods.1 O. s. p., v zmysle ktorého úspešný účastník má právo na náhradu účelne vynaložených trov konania a, že v danom prípade v konaní boli úspešní žalovaní, avšak si náhradu trov konania neuplatnili.

Proti rozsudku podal žalobca v celom rozsahu, v zákonnej lehote a z uvedených dôvodov nasledovné odvolanie: Podľa odôvodnenia rozhodnutia súd dospel k záveru, že zmluva neobsahuje náležitosti podľa 4 ods.2 písm. a) zák.č.258/01 Z. z., konkrétne neobsahuje sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, súd túto zmluvu v súlade s § 4 ods.5 zák.č.258/01 Z. z. považoval

za bezúročnú a bez poplatkov. Ako jeden z hlavných a podstatných dôvodov odvolania považuje arbitrárnosť odôvodnenia a posúdenie zmluvy podľa nepríslušnej právnej úpravy. Citoval znenie § 4 ods.5 zák.č.258/01 Z. z., účinného v čase uzavretia zmluvy, t.j. 13.9.2006. Z tohto cit. ust. nevyplýva možnosť posúdiť spotrebiteľskú zmluvu ako bezúročnú a bez poplatkov v súvislosti s údajnou absenciou zákonnej náležitosti § 4 ods.2 písm. a) uvedeného zák. sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Povinnosť zdôvodniť ako boli zohľadnené právne normy relevantné pre prípad pritom jasne vyplýva z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len ÚS SR). Citoval, čo uvádza ÚS napr. v Náleze IV.ÚS77/02. Nezhľadnenie a nevyrovnanie sa s relevantnou právnou normou aplikovateľnou na konkrétny prípad ÚS SR nazýva nielen zjavnou neodôvodnenosťou súdneho rozhodnutia, ale aj arbitrárnosťou (svojvoľnosťou) súdneho rozhodnutia. Namietal správnosť záverov súdu, podľa ktorého by zmluva nemala obsahovať určenie počtu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Zmluva obsahuje stanovenie počtu splátok, ich výšku a termíny splatnosti. Požiadavku na samostatné rozpisovanie výšky, počtu a termínov splatnosti splátok úrokov, istiny je potrebné posudzovať s ohľadom na praktický význam a reálnu využiteľnosť daných údajov. Zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania obsahuje výšku splátky, termín jej splatnosti, ako aj počet splátok. Zák. o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzavretia zmluvy medzi účastníkmi konania nevyžadoval, aby boli sumy istiny, úroku a iných poplatkov tvoriace 1 splátku uvedené jednotlivo popri sebe. Takáto požiadavka by mala reálne a praktické opodstatnenie len vtedy, ak by sa istina, úroky alebo poplatky uhrádzali v iných termínoch splatnosti, v rôznych počtoch splátok a p. To však nie je prípad zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania. Význam osobitného rozpisovania jednotlivých položiek spočíva, resp. súvisí s otázkou plnenia záväzku. Ak sa 1 splátkou uhrádza aj istina a úrok, potom záväzok je splnený pripísaním sumy úhrady na účet Veriteľa. Ak by uskutočnená úhrada nepostačovala na ich úplné splatenie (teda celej splátky), potom v zmysle zákonného pravidla sa platba použije najskôr na úhradu istiny a následne na úrok. Tzn., že v prípade ak splátkou sa uhrádza aj istina a úrok nemá rozlišovanie danej splátky na časť istina a časť úrok žiadny reálny a praktický význam. V prípadoch, kedy sa istina a úroky uhrádzajú samostatne (teda v iných termínoch splatnosti, s iným počtom splátok) ale by také rozlišovanie význam malo, z hľadiska spomenutej informovanosti spotrebiteľa a to práve s ohľadom na okamih splnenia záväzkov. Preto tvrdil, že závery súdu o chýbajúcich náležitostiach v zmluve vychádzajú z nesprávnych skutkových zistení a úver poskytnutý žalovanému súd nesprávne posúdil ako úver bezúročný a bez poplatkov. Preto proti Rozsudku podal odvolanie z dôvodov - podľa § 205 ods.2 písm. a) v spojení s § 221 ods.1 písm. f) a h) O. s. p., - podľa § 205 ods.2 písm. e) v spojení s § 205a ods.1 písm. b) O. s. p. a - podľa § 205 ods.2 písm. c),d) a f) O. s. p. Preto navrhol zmeniť napadnutý rozsudok tak, že žalobe sa v celom rozsahu vyhovie, žalovaný sa zaviazne na zaplatenie žalovaných nárokov, ako aj na zaplatenie náhrady trov konania a trov právneho zast. v konaní pred súdom alternatívne napadnutý rozsudok sa zruší v celom rozsahu a vec sa vráti súdu. Uplatnil si nárok na náhradu trov odvolacieho konania za zaplatený súdny poplatok za odvolanie a náhradu trov právneho zast. v odvolacom konaní 49,49 € vrátane DPH, ktoré špecifikoval. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods.1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1,3 O. s. p. a zistil, že nie sú podmienky na potvrdenie (§ 219) rozsudku, ani na jeho zmenu (§ 220), lebo účastníkom konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a súd nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ust. právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, preto rozsudok, podľa § 221 ods.1 písm. f),h),ods.2 O. s. p., zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie procesný postup alebo aj rozhodnutie súdu, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť konkrétne procesné práva priznané mu v O. s. p.

Právnym posúdením je činnosť súdu prvého stupňa, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnú normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnú normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania). Keď je rozhodnutie súdu prvého stupňa tak po skutkovej, ako aj právnej stránke nesprávne, pričom použitie správneho ust. neznamena iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu, v takom prípade je odvolací súd nútený konštatovať, že súd prvého stupňa nepoužil správny právny predpis a ak súčasne nezistil riadne skutkový stav, musí také rozhodnutie iba zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

Podľa § 157 ods.2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Z uvedeného ust. vyplýva, že súd prvého stupňa je povinný v odôvodnení uviesť, ktoré skutočnosti (skutkové zistenia) boli dokazovaním, zhodnými tvrdeniami účastníkov alebo iným zák. predpísaným spôsobom - podľa jeho názoru - preukázané a ktoré nie, príp. tiež, ktoré z nich sú pre rozhodnutie veci bezvýznamné. Pri každej jednotlivéj, preukázanej i nepreukázanej, skutočnosti (skutkovom zistení) musí stručne a jasne uviesť, ako k tomuto záveru dospel, teda z akých dôkazov - podľa jeho názoru - záver vyplýva, ako tieto dôkazy podľa § 132-§ 135 O. s. p. hodnotil, a to najmä vtedy, ak šlo o dôkazy protichodné, a prečo nevyhovel všetkým návrhom účastníkov na vykonanie dôkazov, pričom svoj výklad musí prispôbiť konkrétnym okolnostiam prejednávanej veci, najmä rozsahu dokazovania, zložitosti zisťovania skutkového stavu veci, množstvu návrhov účastníkov na vykonanie dôkazov a p. a uviesť ho tak, aby jeho závery o rozhodujúcich skutočnostiach (skutkových zisteniach) neboli pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov nepreskúmateľné. Jednotlivé preukázané skutočnosti (skutkové zistenia) je potrebné premietnuť do záverov o skutkovom stave veci (do tzv. skutkovej vety), ktorý stručne a výstižne vyjadruje skutkový stav veci (§ 153 ods.1 O. s. p.) a ktorý je rozhodujúci pre právne posúdenie. Posúdením veci po právnej stránke treba pritom rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

So zreteľom na skutočnosti uvedené v odvolaní musel byť urobený záver, že odôvodnenie rozsudku nezodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z § 157 ods.2 O. s. p. a zásadám súdnej praxe, preto je rozsudok nepreskúmateľný a v dôsledku toho i nepresvedčivý, a to z dôvodov uvedených v odvolaní, ktoré sú opodstatnené.

ÚS SR opakovane judikoval, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces (konanie) podľa Čl.46 ods.1 Ústavy SR (uverejnenej pod č.460/92 Zb., v znení neskorších ústavných zákonov), Čl.36 ods.1 Listiny základných práv a slobôd (úst.zák.č.23/91 Zb.; ďalej len Listina) a Čl.6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejneného oznámením č.209/92 Zb. a č.102/99 Z. z.; ďalej len Dohovor) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Pre účastníka konania, v ktorom bolo vydané nepreskúmateľné rozhodnutie to znamená odňatie jeho možnosti konať pred súdom, lebo mu neumožňuje - ak s rozhodnutím nie je spokojný - efektívne využitie jeho procesného práva na napadnutie rozhodnutia súdu odvolaním (§ 201 prvá veta O. s. p.), t. j. aby mohol odvolanie odôvodniť z hľadiska § 205 ods.1,2 O. s. p., lebo ak rozhodnutie neobsahuje žiadne dôvody, resp. obsahuje iba nedostatočné dôvody, v takom prípade účastník konania objektívne nemá ani možnosť posúdiť správnosť, resp. nesprávnosť rozhodnutia (postupu súdu) a teda ani sa kvalifikovane rozhodnúť, ktorým odvolacím dôvodom má odvolanie odôvodniť, aby bol v odvolacom konaní úspešný. Preto ak je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, lebo neobsahuje žiadne alebo obsahuje iba nedostatočné dôvody prichádza do úvahy len zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Rovnako tak i nesprávnosť právneho posúdenia vyplýva z dôvodov, resp. skutočností v odvolaní, ktoré treba považovať v celom rozsahu za opodstatnené.

Súd vychádzal z ust., ktoré boli v čase uzavretia zmluvy, t. j. 13.9.2006 účinné, ale vyvodil z nich mylný záver, keď zmluvu považoval za bezúročnú a bez poplatkov, čo prichádza do úvahy len podľa § 4 ods.2 písm. g). cit. zák.č.258/01 Z. z.

Rovnako nie je zrejmé z akých skutočností vychádzal, keď uzavrel, že zmluva neobsahuje sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, keď tie sú uvedené v jej bode 6.

V ďalšom konaní bude preto povinnosťou súdu vo veci opätovne rozhodnúť, vyrovnat' sa so všetkými skutočnosťami tvrdenými účastníkmi konania, najmä v odvolaní a rozhodnutie odôvodniť tak, aby bolo preskúmateľné a presvedčivé.

V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods.3 O. s. p.). Odvolací súd nemohol vo veci rozhodnúť z dôvodu, žeby porušil zásadu dvojinstančnosti občianskeho súdneho konania (§ 9 ods.1 a § 10 ods.1 O. s. p.), lebo ak by rozhodol, porušil by právo účastníkov konania na spravodlivý proces, keďže by im odoprel právo namietať správnosť jeho právneho názoru.

Podľa Čl.46 (PRÁVO NA SÚDNU A INÚ PRÁVNÚ OCHRANU) ods.1 Ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa Čl.48 ods.2 Ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa Čl.6 (Právo na spravodlivé súdne konanie) bod 1. Dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu SR vyplýva, že tak základné právo podľa Čl.46 ods.1 Ústavy, ako aj právo podľa Čl.6 ods.1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbrání, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia, pričom obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, ale obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy.

O. s. p., podľa svojho § 1, upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb.

Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúcu jeho povinnosť o veci konať, pričom právo na súdnu ochranu, okrem Čl.46 ods.1 Ústavy, Čl. 36 ods.1 Listiny a Čl.6 ods.1 Dohovoru zabezpečujú a vykonávajú aj jednotlivé ust. O. s. p. a obsahom práva na súdnu ochranu v rámci spravodlivého procesu je i právo účastníka, aby sa jeho vec, ak to zákon pripúšťa, vždy prejednala v dvojinštančnom konaní.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.